

دانشگاه آزاد پیل تعاملات علمی ایران و عراق می شود

فرهنگستان

دانشگاه
چهارشنبه ۱۴۰۳ آبان شماره ۴۲۸۴
WWW.FDN.IR

گزارش «فرهنگستان» از دومین المپیاد بین المللی نانو در مالزی

هیدروژن سبز ایران را طلایی کرد

گزارش خبرنگار «فرهنگستان» از جلسه متفاوت رئیس دستگاه قضا و نخبگان

صریح با آقای قاضی

ابوالفضل مظاهری
مدیر گروه دانشگاه

تقاطع شرعیتی را به سمت ریل رومی که پیچیدگی نگاه هردومان به چراغ گردان ماشین های سبزنگار کنار خیابان جلب شد؛ هم من که یک چشم به ساعت بود و یک چشم به خیابان، و هم راننده که بعد از یک مسیریابی حرفه ای بالاخره ما را به خیابان اکبری رساند.

وجود نیروهای حافظ امنیت در نزدیکی محل حضور یکی از سران قوا، آن هم بعد از اتفاقات ماه های اخیر، موضوع پیچیده ای برای من نبود، اما راننده حباب علامت سوال بالای سرش را فرستاد سمت من، پرسید خبریه اینجا؟ دروغ چرا! خودم هم تا پیش از حضور در برنامه، دقیقاً نمی دانستم ماجرای جمعیت و ماشین های که در حال خروج از مجتمع شهید بهشتی قوه قضائیه هستند، مربوط به یک سفر استانی می شود. ترجیح دادم با پاسخ منفی کوتاهی، مکالمه را شروع نشده پایان بدهم. روی تأخیر همیشگی شروع مراسم ما حساب باز کردم و سریع تر خودم را به محل نشست رساندم.

«بفرمایید.» یکی از مأموران محافظتی نشان می دهد. از همین ابتدا، راه آسانی برای ورود پیش رو ندارم. خودم را معرفی می کنم؛ فایده ای ندارد. خواستم از شلوغوی جمعیت حسن استفاده کنم که آن هم افاقه نکرد؛ دست به دامان دوستان روابط عمومی قوه شدم که کارت خبرگزاری جلسه را به دست برسانند. کنار در ورودی، مردی مشغول گفت و گو با یکی از کارکنان دفتر ریاست قوه است؛ خودش را به عنوان یکی از اعضای معرفی می کند، کارت هایش را نشان می دهد تا بلکه روزنه ای برای ورود پیدا کند. کارمند خوش پوش حوزه ریاست حرف هایش را با صبر و حوصله شنید:

«درخواستتان را مکتوب کنید و به من بدهید.»
«نوشته ام! دیشب تا ساعت ۲ مشغول بودم. شما کی دارید؟»
«یک نسخه برای خودم کمی بگیرم.» دوباره با حوصله توضیح می دهد که اینجا دفتر کار او نیست و چنین امکانی ندارد. از او می خواهد اسم و مشخصاتش را هم برقمه اش بنویسد.

مکالمه آنها ادامه دارد که کارت بالاخره به دستم می رسد. از گفت و گوهای جلوتر متوجه شدم جمعیت در حال خروج مربوط به نشست اول رئیس قوه قضائیه بوده. قدم هایم را تند می کنم و امیدوارم تا به جلسه می رسم، صرفاً قرائت قرآن به پایان رسیده باشد.

جلبوی در ساختمان باید از گیت رد شوم، این بار کیف اجازه نمی دهد. تا خودم را به امانت گوشه حیاط برسانم و رکورد را به دستگاه ایکس ری بزنم، چند دقیقه دیگر زمان از دست می رود. مأمور محافظت سبزپوشی با روی گشاده مرا به سمت محل جلسه هدایت می کند. خوان آخر، اما کنار در سالن برگزاری نشسته است! یکی دیگر از مأموران محافظتی که درست در بدترین زمان ممکن ۲۰ سوالی را شروع کرد! هم عجله دارم و هم از برخوردش خنده ام گرفته؛ انتظار این مدلش را نداشتم! دوباره دست به دامان همان کسی می شوم که کارت را به دست رساند.

از بلندگوهای سالن صدا پایان صحبت های سعید خدایگان، قائم مقام بنیاد ملی نخبگان را می شنوم. مجری بلافاصله از نفر اول دعوت می کند که صحبت های خودشان را آغاز کند. من هم با ایما و اشاره بالاخره وارد می شوم و در همان نزدیکی، کنار نخستین ستون و در یکی

گزارش خبرنگار «فرهنگستان» از جلسه متفاوت رئیس دستگاه قضا و نخبگان

صریح با آقای قاضی

پیشنهاد های نخبگان به قاضی القضات برای اصلاح حکمرانی

آبان - ۱۴۰۳

از این فناوری در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی ارائه می دهد. او به مناقشات آبی به وجود آمده در کشور اشاره می کند و از قاضی القضات می خواهد تا با نظارت جدی تر دستگاه ها را مجاب کند تا از ابزارهای هوش مصنوعی برای افزایش بهره وری در این حوزه استفاده کنند.

موضوع قتل دکتر داوودی به جلسه نخبگان هم رسید

نفر بعدی خودش را عضو کوچک یکی از جامعه سلامت کشور معرفی می کند و از دغدغه هم چند ماه های اخیر این جامعه روایتی را ارائه می دهد. سیدسجاد موسوی زاد، رتبه ۸۹ کنکور سال ۹۸ این روزها در دانشگاه علوم پزشکی تهران مشغول به تحصیل است و در همان ابتدای کلام از قتل هولناک دکتر مسعود داوودی در پاسخ سخن می گوید. او رسانه را در به وجود آمدن جو منفی علیه کادر سلامت دخیل می داند و به ارائه توضیحاتی چند پیشنهاد برای عبور از این دوره دردناک ارائه می دهد. تأمین امنیت کادر درمان در مراکز درمانی توسط نیروهای آموزش دیده حراستی یا انتظامی، برخورد با رسانه هایی که سعی بر نفرت پراکنی و گروهبانی که قصد تخریب این پزشکان را دارند، بازبینی در قوانین دفاع پزشکان از خود و غربالگری سلامت روان پزشکان و وضع قوانین سختگیرانه در مواجهه با ایجاد تنش در مراکز درمانی از جمله پیشنهاد های اوست.

دستگاه قضا پناه کسب و کارهای دیجیتال باشد

دومین نفر یکی از الیهیادی هاست. برنز الیهیاد فیزیک دارد. بعد از کارشناسی ارشد در شریف این روزها مشغول گذراندن دوره دکتری مدیریت تکنولوژی در دانشگاه صنعتی امیرکبیر است. از دغدغه افراد فعال در حوزه کسب و کارهای دیجیتال شروع می کند و از سنگ اندازی دستگاه های اجرایی و بعضاً امنیتی در مسیر شرکت های فعال این حوزه انتقاد می کند: «این گونه تلقی می شود که پناه برای حل مسائل این شرکت ها با دستگاه های اجرایی وجود ندارد و اطمینان داشته باشند که با نگاه مصفانه حل شود.» گریزی به گزارش مهاجرت نخبگان در حوزه کسب و کارهای دیجیتال که در جلسه شورای عالی فضای مجازی ارائه کرده می زند و می گوید: «هم ترمین چیزی که می تواند جلوی مهاجرت را بگیرد همین حس امیدواری است. راهش این است که در فضای کسب و کار ملجایی وجود داشته باشد که از هیچ جای قوه قضائیه بر نمی آید.» پیشنهاد می دهد با واحد ویژه ای بر این موضوع در نظر گرفته شود تا در پیچه امیدی از عموم نخبگان باشد. او البته به جز این مطالبه، از مطالعه اش در حوزه قوانین حوزه فضای مجازی کشورها گزارش کوتاهی ارائه می دهد، به فیلترینگ اشاره می کند و قوانینی که در این حوزه کامل نیستند. او در آخر فقدان قوانین در حکمرانی داده و ویژه در حوزه حریم خصوصی را یادآور می شود: «۱۲۰ کشور مورد بررسی، ۱۰۵ کشور یک نهاد مشخص در حوزه حفاظت از حریم خصوصی کاربران دارند. این مسئله باید در قوه قضائیه به جهت احقاق حقوق عامه دیده شود.»

نخبگان حقوق وکالت را به قضاوت ترجیح می دهند

نوبت به اولین سخنران خانم می رسد. فائزه آخوندی، دانشجوی دکتری حقوق دانشگاه خوارزمی است که نکات خود در خصوص لزوم توجه به جذب نخبگان به پیش از ورود به حرفه وکالت و گزینش قضات نکاتش را ارائه می دهد. او معتقد است نیازمند بازنگری در جذب و نگه داشتن نخبگان در دستگاه قضا هستیم و فارغ التحصیلان حقوقی دانشگاه های برتر در برابر مناصب قضایی، وکالت و مشاوره حقوقی را ترجیح می دهند. او آسیب شناسی کاملی درباره علل این موضوع ارائه می دهد. آخوندی اولین کسی است که به سند تحول دستگاه قضا اشاره می کند و در راستای عملیاتی شدن آن بر به روزرسانی سیستم سبب توسط نخبگان هوش مصنوعی تأکید دارد.

سخنران بعدی یکی از اساتید دانشگاه تهران است. مجید انصاری، دکتری هوش مصنوعی که نکاتی را در همین زمینه با محوریت استفاده

مجری آخرین هنرش را هم به خرج می دهد تا با اجازه رئیس جلسه یکی دیگر از زنان نخبه هم فرصت ارائه نکات خود را پیدا کند. برخلاف جو جلسات دانشجویی خبری از اصرار و درخواست وقت نیست و همه چیز در همان چهارچوب مورد انتظار از شاگرد اول ها پیش می رود. ریحانه سلامی به عنوان آخرین نفر، بلافاصله شروع می کند. او چهارمین نفری است که براهمیت هوش مصنوعی در فرایندهای قضایی تأکید دارد و می گوید می توان سامانه ثنا را با استفاده از این فناوری ارتقا داد. او پیشنهاد می دهد می توان به خدمت گرفتن الگوریتم های هوش مصنوعی از صدور آرای متفاوت در پرونده های مشابه جلوگیری کرد و به نوعی از این طریق به قضات مشاوره داد. ایده های این دانشجوی دکتری دانشگاه تهران به همین جا ختم نمی شود، هرچند در رشته حقوق تحصیل نکرده اما دست پر به محضر قاضی القضات رسیده است. پیشنهادی می دهد تا به مانند برخی از کشورهای پیشرو، امکان جمع بندی و ارائه نظر پیشنهادی توسط وکلای طرفین دعوی برای حکم فراهم شود. او به ضرورت اصلاح قوانین در مواجهه با تکنولوژی های روز هم اشاره می کند و می گوید قوانین فعلی پاسخگویی چالش های جدید نیستند و باید با شکل گیری کارگروهای تخصصی قضات را در صدور آرای مرتبط در این حوزه ها کمک کرد.

هم در در را می گوید هم درمان را

با پایان یافتن صحبت ۹ نفر از نخبگان، غلامحسین محسنی اژای، رئیس قوه قضائیه حدود ۲۰ دقیقه تا اذان زمان در اختیار دارد. از اولین سفر استانی به تهران شروع می کند. شاخصه اصلی جلسه با اعلی علم را با آنان در میان می گذارد. لحن صمیمانه او در بیان چالش ها دیگانه قابل توجه است. ۴ سؤال را مطرح می کند و از حاضران می خواهد برای حل آن ها راهکار ارائه کنند. اول اینکه چگونه با وجود مدیران فعلی که ممکن است از راه حل های جدید نخبگان استقبال نکنند تحول ایجاد کرد؟ دوم، چگونه در عین حفظ حرمت و کرامت افراد توطئه کشف کرد به نحوی که حریم خصوصی افراد حفظ شود. سوم، چگونه و با چه سازوکاری نخبگی و تجربه را در دستگاه قضا با هم تلفیق کرد؟ و چهارم، چگونه می توان در عین رسیدگی به کارهای روزمره دامنه تعامل با مردم و اقبال را گسترش داد و توقعات آنان را برآورده کرد؟ اژای از نخبگان برای ارائه نظرات بخت و کارشناسی شده در برخی از موضوعات تخصصی مانند حوزه زنان درخواست کمک کرد و چراغ سبز جذب نخبگان در حوزه زنان و فضای مجازی را نشان داد. رئیس قوه قضا به عنوان عضو حقوقی در شورا های تخصصی مؤثرتر از گذشته ایفای نقش می کند.

۴ سؤال به ظاهر ساده اما چالش برانگیز

اژای پیش از آنکه پاسخ سؤالات یا درخواست ها را بدهد، سؤالات خود را با آنان در میان می گذارد. لحن صمیمانه او در بیان چالش ها دیگانه قابل توجه است. ۴ سؤال را مطرح می کند و از حاضران می خواهد برای حل آن ها راهکار ارائه کنند. اول اینکه چگونه با وجود مدیران فعلی که ممکن است از راه حل های جدید نخبگان استقبال نکنند تحول ایجاد کرد؟ دوم، چگونه در عین حفظ حرمت و کرامت افراد توطئه کشف کرد به نحوی که حریم خصوصی افراد حفظ شود. سوم، چگونه و با چه سازوکاری نخبگی و تجربه را در دستگاه قضا با هم تلفیق کرد؟ و چهارم، چگونه می توان در عین رسیدگی به کارهای روزمره دامنه تعامل با مردم و اقبال را گسترش داد و توقعات آنان را برآورده کرد؟ اژای از نخبگان برای ارائه نظرات بخت و کارشناسی شده در برخی از موضوعات تخصصی مانند حوزه زنان درخواست کمک کرد و چراغ سبز جذب نخبگان در حوزه زنان و فضای مجازی را نشان داد. رئیس قوه قضا به عنوان عضو حقوقی در شورا های تخصصی مؤثرتر از گذشته ایفای نقش می کند.

مشی اعتدالی؛ راه حل چالش های فضای مجازی

او البته به یکی از موضوعات پر تکرار در صحبت نخبگان یعنی فضای مجازی هم اشاره کرد و از رویکردهای سه گانه یعنی رفع کامل محدودیتی فعالیت صرفاً در بستر بومی و حرکت بینابینی و رفع محدودیت در سکوها کی کم خطر تا زمان ارتقای سکوها داخلی و پاسخ به نیاز کاربران به این حوزه سخن گفت و رویکرد خود را نسبت به فضای مجازی تا حدودی تشریح کرد.

با پایان صحبت های رئیس عدلیه، بساطت بگفت و گفت های دوفره برپا شد و قبل و بعد از عکس یادگاری فرصتی بود تا آنان که موفق به بیان دیدگاه های خود نشدند نکات خود را با او در میان بگذارند. از گفت و گو ها می شد فهمید که سؤالات رئیس قوه قضائیه ذهن شاگرد اول ها را به خود مشغول کرده است.